

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4796/21
5.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Весне Дамјановић и Александре Лековић, чланова већа, у парници тужиоца Оператор дистрибутивног система ЕПС дистрибуција д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, ул. Масарикова број 1-3, чији је пуномоћник Милутин Радоичић, адвокат из Београда, поштански фах.107, 11158 Београд 118, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Александар Павловић, адвокат из Београда, ул. Кнеза Милоша број 79, ради стицања без основа, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П 2945/2018 од 14.6.2021. године, у седници већа одржаној дана 5.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 2945/2018 од 14.6.2021. године у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 2945/2018 од 14.6.2021. године тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 206.484,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 2945/2018 од 14.6.2021. године, ставом првим изреке укинута је решење Другог основног суда у Београду П 4724/2017 од 9.10.2017. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 441.360,79 динара са законском затезном каматом од 28.5.2017. године, до

исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове поступка у износу од 210.128,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Против наведене пресуде, жалбе су благовремено изјавиле парничне странке из свих законом прописаних разлога, и то тужилац побијајући пресуду у ставу трећем изреке а тужени побијајући исту у ставу другом и трећем изреке.

Испитујући правилност првостепене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП-а ("Сл.гласник РС" бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана а да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку, првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка прописане чл. 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности. Пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 12. ЗПП-а, на коју се указује жалбом туженог, јер је њена изрека јасна и непротивречна сама себи и разлозима пресуде, а у пресуди је дато довољно јасних и непротивречних разлога о битним чињеницама на којима је одлука заснована, тако да пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 17.3.2017. године контролори тужиоца ББ и ВВ вршили су ванредну контролу мерног места туженог, којом приликом су утврдили да једна фаза не мери потрошњу, па су посумњали да су на мерном уређају неисправне дистрибутивне пломбе, као и да су неисправни осигурачи независне струје од 10 ампера. Ради утврђивања исправности дат је налог да се бројило однесе у сервис и лабораторију тужиоца ради испитивања, а затим је од стране радника тужиоца у записнику о исправности мерила од 7.4.2017. године документовано да државни жигови на пломби нису оригинални, да је прекинут вод на напонском калему једног мерног система, као и да је бројчаник испао из лежишта, те да је предметно бројило неисправно. На основу овога записника контролори тужиоца ББ и ВВ сачинили су записник о неовлашћеном коришћењу електричне енергије К2217000793 од 11.5.2017. године у коме је наведено да су на бројилу фалсификоване ДМД пломбе и сечен вод напонског калема, да је обрачунска снага П 23,46 за период од 6 месеци од замене бројила. Из стања у списима произлази и то да је на околност процедуре контроле исправности бројила и поступања радника тужиоца приликом контроле, постојања могућности да се исече напонски калем, а да се при томе не наруше пломбе, да ли су пломбе на бројилу биле оштећене, ко је извршио контролу ДМД пломбе, ко је на то овлашћен и на околност правилности обрачуна изведен доказа вештачењем од стране Србољуба Церовине, судског вештака електротехничке струке. Међутим, како примедбе на налаз и мишљење судског вештака нису биле отклоњене, првостепени суд је одредио извођење доказа вештачењем од стране Бориса Раденовића, судског вештака електротехничке струке. Из налаза и мишљења овог вештака утврђено је да је тужени скинуо оригиналне државне пломбе, отворио поклопац мерног система бројила, исекао напонски калем "С" система и померио бројчаник из лежишта, а да је након тога вратио поклопац и ставио неоригиналне државне пломбе, услед којих неправилности је нови обрачун потрошње било потребно дати по све три фазе, иако је исечен напонски калем

само једног система. Укупна вредност неовлашћено утрошене електричне енергије прорачунате на основу чл. 200. Закона о енергетици и чл. 55, 56, 57 и 58 Уредбе о условима испоруке и снабдевању електричном енергијом, према налазу и мишљењу овог вештака износи 441.360,79 динара, са урачунатим ПДВ-ом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом одредаба чл. 198, 199. и 200. Закона о енергетици, чл. 54, 55, 56. и 57. Уредбе о условима испоруке и снабдевање електричном енергијом, те чл. 210. и 214. Закона о облигационим односима оценио да је тужбени захтев основан, с обзиром да је тужени електричну енергију користио преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно мерење. Укупна вредност овако неовлашћено утрошене електричне енергије, обрачунате на износ од 441.360,79 динара, првостепени суд је утврдио на основу налаза и мишљења судског вештака Бориса Раденовића, па како међу парничним странакама није било спорно да тужени наведени износ није платио тужиоцу, донео је одлуку као у изреци ожалбене пресуде. Приликом доношења одлуке, првостепени суд је имао у виду да је тужени током поступка оспорио садржину записника од 7.4.2017. године уз навод да су државне пломбе скинуте од стране неовлашћених лица, али је оценио да су овакви наводи неосновани, с обзиром да записник од 7.4.2017. године представља јавну исправу у смислу одредбе чл. 238. став 1. Закона о парничном поступку, те да је на туженом у смислу става 4. наведеног члана био терет доказивања да је записник од 7.4.2017. године неправилно састављен или да су у њему неистинито утврђене чињенице. С обзиром да је тужилац образложио да су лица која су скинула државне пломбе овлашћени радници тужиоца, да је тужилац једно од овлашћених тела за испитивање тачности мерила, као и да је судски вештак Србољуб Церовина навео да је тужилац овлашћено тело за обављање послова оверавања бројила, по оцени првостепеног суда тужени је требао да приложи доказе или предложи извођење доказа на околност да лица која су наведена на записнику од 7.4.2017. године нису била овлашћена за скидање државних пломби, као и на околност да је услед тога у наведени записник унет неистинит садржај, што тужени није учинио.

Неосновано се жалбеним наводима туженог указује да је нејасан и противречан стању у списима закључак првостепеног суда да је тужени скинуо оргиналне државне пломбе, отворио поклопац мерног система бројила, исекао напонски калем “С” система и померио бројчаник из лежишта, а да је након тога вратио поклопац и ставио неоригиналне државне пломбе, с обзиром да из исказа сведока ББ, радника – контролора тужиоца произлази да су на лицу места утврдили да се не мери потрошња једне фазе, да су морали да скину пломбу и заштитни поклопац, а да скинута пломба није била оштећена. Ово због тога што, како то правилно закључује и првостепени суд пломба у конкретном случају и није била оштећена, већ је иста била фалсификована. У записнику о извршеној контроли није било назначено да је пломба оштећена, јер ту чињеницу и радници нису могли да утврде на лицу места. Разлог због којег је дат налог за замену и контролу исправности бројила био је то што су приликом контроле радници тужиоца утврдили да једна фаза не мери потрошњу, као и да је један осигурач независне струје од 10 ампера неисправан, због чега су посумњали да су на мерном уређају неисправне дистрибутивне пломбе.

Неосновано се жалбеним наводима туженог указује да је првостепени суд

приликом доношења ожалбене пресуде учинио и битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. став 1. ЗПП-а у вези са чл. 271. став 4. и 273. став 2, јер је услед разлика у налазима и мишљењима судских вештака Србољуба Церовине и Бориса Раденовића био дужан да одреди ново вештачење, што првостепени суд није учинио. Наиме, по оцени овог суда, правилно је поступио првостепени суд када је своју одлуку засновао на налазу и мишљењу судског вештака Бориса Раденовића, с обзиром да за извођење доказа новим вештачењем у смислу одредаба чл. 271. став 4. у вези са чл. 273. став 2. у конкретном случају нису били испуњени услови. Наиме, извођење доказа новим вештачењем се сходно одредби чл. 271. став 4. може одредити ако суд сматра да битне чињенице нису довољно расправљене, или ако се на рочишту не усагласи налаз и стручно мишљење вештака, односно ангажованог стручног лица. Како из стања у списима произилази да судски вештак Србољуб Церовина није успео да својим изјашњењима отклони све примедбе парничних странака, то је првостепени суд одредио извођење доказа вештачењем од стране судског вештака Бориса Раденовића, који се у свом налазу и мишљењу изјаснио о свим околностима од значаја за доношење одлуке у овој правној ствари. Примедбе туженог отклонио је својим писаним и усменим изјашњењима, па по оцени овог суда у конкретном случају нису били испуњени услови за извођење доказа новим вештачењем, јер су све битне чињенице довољно расправљене. Напред наведено посебно када се има у виду да парничне странке нису предложили извођење доказа новим вештачењем.

Неосновано се и жалбеним наводима туженог указује да је првостепени суд побијану пресуду засновао на налазу и мишљењу судског вештака Бориса Раденовића који је имао задатак да се изјасни о правилности извршеног обрачуна неовлашћено утрошене електричне енергије, а не о поступку контроле мерног места, скидање електричног бројила и утврђивању исправности бројила. Ово због тога што се, како то правилно закључује и првостепени суд, вештак не би могао изјашњавати на околност правилности обрачуна, а да притом не цени да ли је било неовлашћене потрошње, односно да ли је иста извршена по једној или више фаза.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале наводе жалбе туженог, али их код напред наведеног, посебно не образлаже јер налази да исти нису од утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде, сходно чл.396 ЗПП-а.

Међутим, приликом доношења одлуке о трошковима поступка, првостепени суд је погрешно применио одредбе чл. 153, 154. и 163. ЗПП-а, које у односу на трошкове поступка представљају материјално право. Наиме, парничној странци у случају успеха у спору припадају трошкови који су били потребни за његово вођење, све у складу са одређеним захтевом за накнаду трошкова. Како из стања у списима произилази да је тужиоца у овом поступку заступао пуномоћник из реда адвоката, Апелациони суд је оценио да тужиоцу, с обзиром на успех у спору и одређен захтев за накнаду трошкова парничног поступка припада накнада за састав тужбе и шест образложених поднесака у износу од по 9.000,00 динара, за приступ на седам одржаних рочишта у износу од по 10.500,00 динара, за приступ на 3 неодржана рочишта у износу од по 6.000,00 динара, као и трошкови на име вештачења у износу од 15.000,00 динара, те судске таксе на тужбу у износу од 18.356,00 динара и првостепену одлуку у износу од 18.628,00 динара, што укупно износи 206.484,00 динара, све одмерено према врсти и

висини потраживања са којим је тужилац успео у спору, те важећој Адвокатској и Таксеној тарифи у време доношења ожалбене пресуде, услед чега је донета одлука као у ставу другом изреке.

Надаље, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је погрешно закључио да тужиоцу треба признати трошак ПДВ-а, јер уз тужбу није достављен рачун као доказ о извршеним услугама. Право адвоката који је обвезник плаћања ПДВ да по одредби члана 23. Закона о адвокатури свом клијенту на обрачунати износ награде или накнаде зарачуна порез на додату вредност је независно од одлуке о парничним трошковима. Адвокат на ово има право без обзира да ли ће заступаној странци бити досуђени парнични трошкови и у ком износу. Судском одлуком о парничним трошковима се заснива дужничко поверилачки однос између странака у спору, одлучује се о томе која је од странака поверилац а која дужник и о износу обавезе дужника. О накнади трошкова суд одлучује на одређени захтев странке, у смислу одредбе чл. 163. став 1. ЗПП-а. Странци која успе у спору на терет супротне парничне странке може да се призна порез на додату вредност, као стварни издатак учињен поводом парнице, а странка постојање и износ тог издатка доказује рачуном за извршену услугу. Тврдња тужиоца и потврда пореског органа нису довољни за доказивање износа стварног издатка, јер се трошкови не досуђују адвокату као пореском обвезнику већ странци. Стварни издатак у износу зарачуног пореза на додату вредност на награду за заступање се зато у односу на супротну странку доказује рачуном. Када се рачун не поднесе издаци за награду адвоката странци се досуђују по одредби из чл. 154. став 2. у вези чл. 150. став 2. ЗПП-а у износу који је прописан тарифом. Тужилац износ издатка није документовао рачуном, па се трошкови ПДВ на адвокатску услугу тужиоцу не могу признати као стваран трошак странке у смислу чл. 153. и 154. ЗПП-а. Из наведених разлога, неосновани су наводи жалбе тужиоца којима се оспорава висина досуђених трошкова поступка указивањем да тужиоцу поред досуђених трошкова припада износ од још 47.056,00 динара.

На основу свега напред наведеног, применом одредбе чл. 390. ЗПП-а, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде. Одлука као у ставу другом изреке донета је применом одредбе чл. 401. тачка 3. ЗПП-а, док је одлука као у ставу трећем изреке, донета применом одредбе чл. 153 и 165. став 1. ЗПП-а с обзиром да тужилац није успео са жалбом у поступку пред другостепеним судом.

**Председник већа-судија
Весна Целетовић Цуцић,ср**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић